

ייעור בשטחי מרעה עשבוניים (868-0181-98)

חוקר אחראי: זלמן הנקין, מו"פ צפון

רקע:

בעבר נראה היה כי קיים ניגוד אינטרסים בין ייעור השטחים הפתוחים והרעייה בהם. ההבדל בגישות נבע מצד המגדלים מחשש לפגיעה בייצור הצומח העשבוני כתוצאה מנטיעה צפופה של עצים והצורך בהגנה על העצים הצעירים בשנים הראשונות לגידולם ע"י סגירה מוחלטת של השטח והוצאתו ממעגל הרעייה, ומצד היערנים מפגיעה קשה של בעלי החיים בשתילי העצים הצעירים עם פתיחת השטח לרעייה בממשק לא נכון. הסיבות לשילוב מרעה ויער הן מצד אחד, הכנסת מינים של עצים אשר להם יש מקום במערכת המרעה לצל ומזון ומצד שני אפשרויות ניצול השטח בנוסף למרעה לבעלי החיים, גם לתיירות וטיול.

היעד אותו אמורה להשיג התוכנית:

לבדוק את האפשרות לשילוב שימושי השטח למרעה ויער על מנת להעלות את תרומתו הן מבחינה כלכלית (מרעה ותיירות) והן מבחינה נופית וכן לבדוק את השפעת הטיפולים השונים ברעייה, הגנות שונות על העצים והשקיה על הישרדותם וקצב הצימוח שלהם.

מועד התחלת התכנית ומועד סיום:

מועד התחלת הניסוי היה בינואר 1997 וסיומו של השלב הראשון יהיה בדצמבר 1999.

שלב המו"פ: ביצוע מעשי של התוכנית הוא בראשיתו לכן נמצא בשלב של תצפית מקדימה.

תאור הפעולות שבוצעו:

אותר שטח של כ- 100 דונם בחוות כרי דשא, נפרצה דרך סביבו והוא גודר למנוע פגיעה בעצים ע"י בעלי חיים שונים (בקר וחיות בר). בעזרת בגר נחפרו בורות ושתילת עצי אלון תבור, חרוב מצוי, אלה אטלנטית ושיזף מצוי לפי סכמת ניסוי קבועה מראש בוצעה בנובמבר 1998. מערכת השקיה בטפטוף אשר הותקנה בכל השטח מופעלת לפי הצורך בעונה היבשה.

תוצאות וההתקדמות המקצועית שהושגה:

בשלב זה של המחקר, עם סיום הנטיעות, בוצע תחשיב כלכלי לבדיקת עלות נטיעת העצים עם כל מרכיבי הפיתוח בשיטה הנבדקת וכן נמדד גובהם של כל העצים וקוטרם בבסיס.

התרומה הצפויה:

הניסוי עדיין נמצא בשלבים ראשונים לכן עדיין מוקדם לתאר את תרומתו להשגת היעדים שהוגדרו.

בעיות שיש לתת להם פתרון בהמשך:

בהמשך העבודה יבוצעו מידי שנה מדידות של העצים ותיבדק רמת הישרדותם ורמת התפתחותם של מיני העצים השונים בטיפולי הרעייה, ההשקיה וההגנה השונים עליהם.